

Jaarverslag CRK&E 2020

Commissie Ruimtelijke Kwaliteit & Erfgoed

Versie 1.0
Juni 2021

Projectleider	J. Vroons
Afdeling	VTH
Datum	Juni 2021
Behandeling	College/ter kennisname gemeenteraad
Planstatus	Concept
Projectnummer	.....
Identificatie	Versie 1.0

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Commissie: samenstelling, werkwijze en beoordelingskader	5
3. De adviezen: cijfers en statistieken	7

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2020 van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit & Erfgoed (hierna: CRK&E). In dit jaarverslag komt aan de orde op welke wijze de commissie uitvoering heeft gegeven aan de door het gemeentebestuur van Gooise Meren opgedragen adviestaak. U vindt in dit jaarverslag informatie over:

- de samenstelling en werkwijze van de commissie
- op welke wijze uitwerking is gegeven aan de openbaarheid van vergaderen
- op welke wijze toepassing is gegeven aan de welstandscriteria uit de welstandsnota
- op welke wijze toepassing is gegeven aan het monumentenbeleid
- een cijfermatig overzicht van de aard van advisering,

Dit jaarverslag wordt aangeboden aan de gemeenteraad. De commissie, bestaande uit door uw gemeenteraad benoemde onafhankelijke deskundigen, vervult een wettelijke taak op grond van de Woningwet en de erfgoedwet.

De commissie is daarnaast een direct aanspreekbaar klankbord voor het college van B&W voor alle ontwikkelingen die van invloed zijn op de bebouwing en inrichting van de gemeenschappelijke leefomgeving. Met dit jaarverslag wordt voldaan aan de verplichting op grond van de Woningwet (artikel 12b, lid 3 Woningwet), waarin is vastgelegd dat over de uitvoering van het welstandsbeleid moet worden gerapporteerd aan de gemeenteraad.

De commissie hoopt met onze advisering aan de hand van dit beleid bij te dragen aan een aantrekkelijke en waardevolle leefomgeving, maar ook aan een breed maatschappelijk draagvlak voor ruimtelijke kwaliteit. Mooie gebouwen, straten, wijken, dorpen, steden en landschappen zijn niet vanzelfsprekend zo, maar zijn zo geworden door de gezamenlijke inspanning van alle gebruikers en bewoners. Dat daarvan genoten kan worden is de verdienste van een zorgvuldige beherende gemeenschap. Een advies van de commissie aan het college van B&W voorafgaand aan het verlenen van omgevingsvergunningen, maar het liefst ook aan de gebruiker zelf en zo vroeg mogelijk in het planproces, kan daar een positieve bijdrage aan leveren. Aan het zorgvuldige beheer van de waardevolle omgeving van de gemeente Gooise Meren levert de commissie graag een bijdrage.

2. Commissie: samenstelling, werkwijze en beoordelingskader

Samenstelling

Om over alle ruimtelijke aspecten van een initiatief of plan goed te kunnen adviseren is kennis, ervaring en vakmanschap nodig. De adviseurs van de CRK&E zijn deskundigen op het terrein van architectuur, stedenbouw, bouw- en cultuurhistorie. Belangrijk hierbij is dat zij onafhankelijk ten opzichte van de gemeentelijke organisatie en het gemeentebestuur adviseren. De commissie wordt bijgestaan door een secretaris; zij is gemeenteambtenaar en heeft een raadgevende stem.

In 2020 bestonden de commissies uit de volgende leden:

Commissie Kleine Plannen

Voorzitter : ir. C.M.J.E. (Carl) Bossier, architect/stedenbouwkundige

Lid : Mw. Ir. S (Simone) Bleumink, architect

Commissie Grote Plannen

Voorzitter : ir. R. (Rowin) Petersma, architect

Lid : Mw. drs. I. (Ingrid) Oosterheerd, architectuurhistorica

Lid : ir. H.J. (Hugo) van Velzen, restauratiearchitect

Lid : dipl. ing. O. (Oliver) Ebben, architect

Ambtelijk secretaris : Mw. J. (Jolanda) Vroons

De leden van de commissie worden in principe benoemd voor een periode van 3 jaar. Een tweetal leden is per 1 januari 2018 herbenoemd voor wederom een periode van 3 jaar. De benoeming van de 2 nieuwe leden woonachtig binnen Gooise Meren vond plaats op 20 september 2018. In artikel 12b, lid 4 van de Woningwet bepaalt dat voorzitter en leden van een welstandscommissie voor een termijn van ten hoogste drie jaar worden benoemd, met de mogelijkheid om eenmaal voor eenzelfde periode te worden herbenoemd. In het kader hiervan zijn de twee voorzitters per 1 januari 2020 herbenoemd voor een periode van twee jaar. In het kader van het vooruitzicht van de Omgevingswet – welke naderhand is uitgesteld – is de benoeming van twee deskundigen op het gebied van erfgoed per 1 januari 2020 verlengd met een periode van één jaar.

Werkwijze

De CRK&E vergadert in twee commissies om en om op de woensdag. De kleine bouwplannen worden beoordeeld door de kleine commissie, waarin een voorzitter en één gemandateerd lid van de commissie zitting heeft. De grotere en meer complexe bouwplannen en verzoeken om advies voor andersoortige plannen, worden op de agenda van de grote commissie geplaatst. Naast aanvragen om omgevingsvergunning adviseert de grote commissie ook over stedenbouwkundige plannen, monumenten, ontwerpbestemmingsplannen en plannen voor de herinrichting van de openbare ruimte. De reguliere bouwaanvragen en de aanvragen tot vooroverleg worden door de casemanagers geagendeerd. Projecten vanuit M&O, verzoeken om advies m.b.t. monumentenstatus of anderszins collegiaal overleg worden via de secretaris geagendeerd.

De vergaderingen die betrekking hebben op reguliere aanvragen voor een omgevingsvergunning zijn altijd openbaar. De openbaarheid geldt zowel voor de beraadslagingen, de beoordeling als de adviezen zelf. Het tijdstip van de vergadering van de commissie wordt minstens 24 uur voorafgaand aan de vergadering bekend gemaakt op de gemeentelijke website. Indien de aanvrager bij het indienen van de aanvraag om vergunning heeft verzocht (kan men aanvinken op het aanmeldingsformulier), dan wordt deze uitgenodigd om een toelichting te geven op het bouwplan. Bij de grote plannen worden de betrokkenen altijd uitgenodigd om een toelichting te geven, gezien de complexiteit van de plannen. Eventueel belanghebbende kunnen spreekrecht krijgen in de vergaderingen. Wanneer men gebruik wil maken van zijn/haar spreekrecht, dan wordt dat vooraf bij de secretaris aangevraagd.

Het jaar 2020 was een bijzonder jaar. Door de coronacrisis heeft de gemeente op verschillende momenten diverse maatregelen moeten treffen. Eén daarvan was dat de vergaderingen vanaf 18 maart 2020 tot en met woensdag 27 mei 2020 op afstand via MS Teams zijn gehouden. Aanvragers en/of gemachtigden kregen de mogelijkheid om digitaal de vergaderingen bij te wonen en hun toelichting op de plannen te geven. Later, vanaf woensdag 16 december 2020 tot ruim halverwege 2021 zijn de vergaderingen wederom volledig digitaal gehouden. De lockdowns hebben veel impact gehad op de

organisatie van de vergaderingen en heeft veel flexibiliteit gevraagd van de commissieleden, de secretaris en de aanvragers/gemachtigden. Iedereen heeft zijn beste been voor gezet om de vergaderingen succesvol te laten verlopen en de adviezen op tijd te geven.

Het vaststellen van adviezen door de commissie vindt plaats bij meerderheid van stemmen. Bij staking van stemmen beslist de voorzitter. In de praktijk vindt er in de kleine commissie onderling dialoog plaats, waarbij de toetsingskaders worden afgewogen. Bij de grotere plannen geeft meestal de gemachtigde een korte toelichting op het plan, waarna de leden van de commissie om beurten hun reacties geven. Daarna volgt een samenvatting van het advies door de voorzitter en vraagt of de leden kunnen instemmen met het advies. De adviezen worden door de secretaris schriftelijk verwerkt en naar de betreffende casemanagers of projectleiders gestuurd. Dit wordt bij de aanvraag om een omgevingsvergunning gevoegd. Ook de aanvrager/gemachtigde ontvangt een afschrift van het advies.

De commissie kan de advisering over een aanvraag omgevingsvergunning mandateren aan één of meerdere daartoe aangewezen deskundige leden of de secretaris van de commissie. In elk geval van twijfel legt de gemandateerde het bouwplan alsnog voor aan de commissie.

De commissie brengt het advies over de aanvraag om een omgevingsvergunning uit binnen 14 dagen; ook bij de advisering/verslagen met betrekking tot de overige plannen en projecten (bijvoorbeeld vooroverleg of M&O projecten) wordt er gestreefd om deze binnen 14 dagen te verwerken.

Beoordelingskader: de Welstandsnota 2019

Het beoordelingskader van de CRK&E is de Welstandsnota Gooise Meren 2019. Het beleid is in deze versie vereenvoudigd en aangevuld voor een effectieve uitvoering. De Welstandsnota Gooise Meren 2019 is door de Gemeenteraad vastgesteld op 17 april 2019.

Het doel van de welstandstoets is het behartigen van het *publieke* belang door de lokale overheid, waarbij de individuele vrijheid van de burger of ondernemer wordt afgewogen tegen het aanzien van hun omgeving als algemene waarde. Met de verschijningsvorm van een bouwwerk wordt immers iedere voorbijganger geconfronteerd. De gedachte is dat welstand een bijdrage levert aan de totstandkoming en beheer van een aantrekkelijke bebouwde omgeving.

In de Welstandsnota zijn criteria beschreven, die ten grondslag liggen aan de welstandsbeoordeling bij de indiening van bouwplannen. De welstandscriteria bestaan uit objectcriteria voor veel voorkomende (kleine) bouwwerken en gebiedsgerichte welstandscriteria. Daarnaast zijn er aanvullende uitgangspunten voor de beoordeling van cultureel erfgoed. Ook zijn er criteria en uitgangspunten opgenomen voor afwijkende plannen, zoals de algemene welstandscriteria, criteria voor aanwijzing van excessen en de te volgen procedure voor grote bouwplannen op (her)ontwikkellocaties.

In een enkel geval zal het voorkomen dat de gebiedsgerichte welstandscriteria ontoereikend of te beperkend zijn. Daarom zijn in de nota ook algemene criteria opgenomen, waarmee een bouwplan op het eigen architectonische vakmanschap kan worden beoordeeld. Het moet gaan om uitzonderlijke bouwwerken die op zichzelf een positieve bijdrage leveren aan de ruimtelijke kwaliteit. In 2020 is het niet voorgekomen dat de objectcriteria en de gebiedsgerichte criteria ontoereikend zijn geweest.

Ondanks een set van uitgebreide kaders en criteria is de welstandstoets niet altijd een eenvoudig "check lijstje" en blijft Interpretatie van de criteria door onafhankelijke deskundigen uit het werkveld noodzakelijk.

In het kort zijn de belangrijkste uitgangspunten voor het welstandsbeleid van Gooise Meren:

- Welstandstoezicht als instrument voor het handhaven én versterken van ruimtelijke kwaliteit, waarbij bouwwerken niet alleen op zichzelf worden beoordeeld maar ook op de betekenis die zij hebben voor de omgeving.
- Goede balans tussen zekerheid en flexibiliteit, waarbij er zekerheid geboden wordt over de aspecten die een rol spelen bij de welstandsbeoordeling.
- Openbaarheid en inzichtelijkheid, waarbij het welstandsbeleid de burger duidelijkheid moet bieden over de vergunningaanvraag, het welstandsadvies en de vergunningverlening.
- Vermaatschappelijking, waarbij het welstandsbeleid een onderwerp van publieke discussie kan zijn. Welstandscriteria moeten stimulerend zijn en de CRK&E zou een bijdrage moeten leveren aan de discussie over stedenbouw en architectuur.

3. De adviezen: cijfers en statistieken

Soorten plannen en projecten

In het verslagjaar is de commissie in totaal **50** keer bijeengekomen: de commissie kleine plannen is **38** keer bijeengekomen (waarvan **12** extra vergaderingen) en de commissie grote plannen is **25** keer bijeengekomen.

In deze vergaderingen tezamen zijn in zijn totaliteit **822** agendapunten besproken: **562** agendapunten bij de commissie kleine plannen en **214** agendapunten bij de commissie grote plannen. Dit zijn voor het merendeel adviesvragen over reguliere aanvragen voor een omgevingsvergunning en adviesvragen over vooroverleggen geweest. Maar in de vergaderingen zijn ook geregeld adviesvragen over M&O projecten, monumentenstatus aanvragen, aanvragen voor een kapvergunning en collegiale overleggen geagendeerd geweest. Niet op alle plannen of projecten wordt meteen positief op geadviseerd, waardoor sommige onderwerpen meerdere keren zijn geagendeerd in 2020. Bijvoorbeeld door de complexiteit van een plan of doordat het plan nog niet voldeed aan de criteria uit de welstandsnota. Hieronder een overzicht van het aantal geagendeerde plannen in het kalenderjaar 2020.

Commissie kleine plannen

Reguliere aanvragen voor een omgevingsvergunning		
Aantal keren behandeld in CRK&E		Totaal
1 keer	205	205
2 keer	96	192
3 keer	17	51
4 keer	3	12
5 keer	1	5
totaal	322	465

Vooroverleggen		
Aantal keren behandeld in CRK&E		Totaal
1 keer	27	27
2 keer	16	32
totaal	43	59

Kapaanvragen		
Aantal keren behandeld in CRK&E		Totaal
1 keer	38	38
totaal	38	38

Naast de reguliere bouwplannen, de vooroverleggen en de kapaanvragen zijn in de commissie kleine plannen in het kalenderjaar 2020 ook **4** collegiale overleggen gevoerd, zijn er **42** items in de nabespreking behandeld. De nabespreking wordt ingezet voor nadere uitleg over adviezen, aanscherping van adviezen of verzoeken tot heroverweging van adviezen.

Commissie grote plannen

Reguliere aanvragen voor een omgevingsvergunning		
Aantal keren behandeld in CRK&E		Totaal
1 keer	42	42
2 keer	12	24
3 keer	3	9
4 keer	1	4
Totaal	58	79

Vooroverleggen		
Aantal keren behandeld in CRK&E		Totaal
1 keer	18	18
2 keer	9	18
3 keer	7	21
4 keer	2	8
5 keer	1	5
Totaal	37	70

Kapaanvragen		
Aantal keren behandeld in CRK&E		Totaal
1 keer	5	5
Totaal	5	5

M&O projecten		
Aantal keren behandeld in CRK&E		Totaal
1 keer	13	13
2 keer	3	6
3 keer	1	3
Totaal	17	22

Advisering aanvraag monumentenstatus		
Aantal keren behandeld in CRK&E		Totaal
1 keer	1	1
2 keer	2	4
3 keer	1	3
Totaal	4	8

Naast de reguliere bouwplannen, de vooroverleggen, de kapaanvragen, de M&O projecten en de advisering rondom aanvragen monumentenstatus zijn in de commissie grote plannen in het kalenderjaar 2020 ook **1** bezoek op locatie geweest, zijn er **13** collegiale overleggen gevoerd, zijn er **16** items in de nabespreking behandeld.

Totale overzicht

Onderstaand overzicht geeft een beeld over de verdeling van de soorten plannen en projecten welke in het kalenderjaar 2020 zijn geagendeerd in de vergaderingen van de twee commissies. Het betreft dan alle agendapunten in het afgelopen jaar. Plannen en projecten komen regelmatig meer dan één keer langs bij de commissies. Om een beter beeld te schetsen van de verdeling van de unieke plannen zijn deze in onderstaand overzicht uiteengezet.

Items geagendeerd bij CRK&E	Kleine Commissie		Grote Commissie		Totaal	
	geagendeerd	uniek	geagendeerd	uniek	geagendeerd	uniek
Aanvraag omgevingsvergunning	465	322	79	58	544	380
Vooroverleg	59	43	70	37	129	80
Kapaanvraag	38	38	5	5	43	43
M&O project	n.v.t.	-	22	17	22	17
Aanvraag monumentenstatus	n.v.t.	-	8	4	8	4
Nabespreking	42	42	16	16	58	58
Collegiaal overleg	4	4	13	13	17	17
Locatie bezoek	-	-	1	1	1	1
TOTAAL	608	449	214	151	822	600

Erfgoed & Monumenten

Monumenten	
Reguliere aanvragen omgevingsvergunning (unieke monumenten)	
Rijksmonument	12
Provinciaalsmonument	1
Gemeentelijk monument	11
TOTAAL	24
Vooroverleg	
Rijksmonument	5
Provinciaalsmonument	-
Gemeentelijk monument	6
TOTAAL	11

Advisering CRK&E inzake aanwijzen nieuwe monumenten in 2020

- Regentesselaan 39 in Bussum
- Badlaan 26 in Muiderberg (begraafplaats Muiderberg)
- Voormalig Kolonel Palmkazerne in Bussum (Crailo)

Afwijken van advies CRK&E door college

De commissie brengt een advies uit. Het is uiteindelijk aan het college of het advies van de CRK&E bij de vergunningverlening opgevolgd wordt of niet. Er is geen registratie geweest van het beperkte aantal gevallen waarbij het college het advies van de (gemotiveerd) niet heeft opgevolgd.

Welstandsgebieden

De gebiedsgerichte aanpak en uitwerking van het welstandsbeleid is de kern van de Welstandsnota Gooise Meren 2019. In Gooise Meren zijn gebieden te onderscheiden - afhankelijk van het karakter van de bebouwing - met ieder een set welstandscriteria en een beschrijving van de samenhang en het karakter. In aanvulling op de gebiedsgerichte criteria vraagt de gemeente extra aandacht voor de zorgvuldige inpassing van een bouwplan rondom cultureel erfgoed, zoals de door het rijk aangewezen beschermde gebieden. Daarnaast komt in het welstandsniveau (gewoon of bijzonder) de beleidsambitie naar voren.

Aanvragen per gebied		
Kleine commissie	Reguliere aanvragen	Vooroverleg
Gebied 1: Centrum Bussum, bijzonder welstandsniveau	19	3
Gebied 2: Vesting Muiden, bijzonder welstandsniveau, beschermd stadsgezicht	8	3
Gebied 3: Oud Muiderberg, bijzonder welstandsniveau	3	3
Gebied 4: Vesting Naarden, bijzonder welstandsniveau, beschermd stadsgezicht	8	1
Gebied 5: Oudere Dorp Bussum, gewoon welstandsniveau	26	6
Gebied 6: Dorpsgebied Het Spiegel, gewoon welstandsniveau	3	1
Gebied 7: Villagegebied Het Spiegel, bijzonder welstandsniveau, beschermd dorpsgezicht	39	7
Gebied 8: Villagegebied Brediuskwartier, bijzonder welstandsniveau, beschermd dorpsgezicht	16	7
Gebied 9: Gemengd Villagegebied, bijzonder welstandsniveau	5	1
Gebied 10: Villa's Sandtmannlaan, bijzonder welstandsniveau	-	-
Gebied 11: Gooise Villa's, bijzonder welstandsniveau	20	4
Gebied 12: Villagegebied jaren '50, gewoon welstandsniveau	11	-
Gebied 13: Tuindorp Godelinde, gewoon welstandsniveau	9	-
Gebied 14: Tuindorp Keverdijk, bijzonder welstandsniveau	4	-
Gebied 15: Rechte uitbreidingswijken, gewoon welstandsniveau	110	3
Gebied 16: Meanderwijken, gewoon welstandsniveau	10	-
Gebied 17: Naardereiland, bijzonder welstandsniveau	2	1
Gebied 18: De Krijgsman, bijzonder welstandsniveau	1 (*)	n.v.t. (*)
Gebied 19: Woongebied Bredius, bijzonder welstandsniveau	-	-
Gebied 20: Bedrijventerreinen, gewoon welstandsniveau	5	-
Gebied 21: Sport en recreatie, gewoon welstandsniveau	4	1
Gebied 22: Bussum Zuid-West, bijzonder welstandsniveau	3	-
Gebied 23: Bosgebied, bijzonder welstandsniveau	9	1
Gebied 24: Veenweidegebied, bijzonder welstandsniveau	7	1
Totaal	322	43

(*) De bewaking en toetsing van de bouwplannen in het gebied de Krijgsman vindt plaats in het kwaliteitsteam de Krijgsman.

Van de 322 unieke reguliere aanvragen, behandeld binnen de kleine commissie valt ongeveer een 22% (71) binnen een door het Rijk aangewezen beschermd gebied. Van de 43 unieke vooroverleg plannen, behandeld binnen de kleine commissie valt ongeveer een 42% (18) binnen een door het Rijk aangewezen beschermd gebied.

Van de 322 unieke reguliere aanvragen, behandeld binnen de kleine commissie valt ongeveer 55% (178) binnen normaal welstandsgebied.

Aanvragen per gebied		
Grote commissie	Reguliere aanvragen	Vooroverleg
Gebied 1: Centrum Bussum, bijzonder welstandsniveau	5	4
Gebied 2: Vesting Muiden, bijzonder welstandsniveau, beschermd stadsgezicht	4	3
Gebied 3: Oud Muiderberg, bijzonder welstandsniveau	2	2
Gebied 4: Vesting Naarden, bijzonder welstandsniveau, beschermd stadsgezicht	7	3
Gebied 5: Oudere Dorp Bussum, gewoon welstandsniveau	4	2
Gebied 6: Dorpsgebied Het Spiegel, gewoon welstandsniveau	3	2
Gebied 7: Villagegebied Het Spiegel, bijzonder welstandsniveau, beschermd dorpsgezicht	6	5
Gebied 8: Villagegebied Brediuskwartier, bijzonder welstandsniveau, beschermd dorpsgezicht	5	3
Gebied 9: Gemengd Villagegebied, bijzonder welstandsniveau	2	-
Gebied 10: Villa's Sandtmannlaan, bijzonder welstandsniveau	3	-
Gebied 11: Gooise Villa's, bijzonder welstandsniveau	1	-
Gebied 12: Villagegebied jaren '50, gewoon welstandsniveau	-	-
Gebied 13: Tuindorp Godelinde, gewoon welstandsniveau	2	-
Gebied 14: Tuindorp Keverdijk, bijzonder welstandsniveau	-	-
Gebied 15: Rechte uitbreidingswijken, gewoon welstandsniveau	4	8
Gebied 16: Meanderwijken, gewoon welstandsniveau	-	1
Gebied 17: Naardereiland, bijzonder welstandsniveau	-	-
Gebied 18: De Krijgsman, bijzonder welstandsniveau	n.v.t. (*)	n.v.t. (*)
Gebied 19: Woongebied Bredius, bijzonder welstandsniveau	-	-
Gebied 20: Bedrijventerreinen, gewoon welstandsniveau	1	-
Gebied 21: Sport en recreatie, gewoon welstandsniveau	-	-
Gebied 22: Bussum Zuid-West, bijzonder welstandsniveau	-	-
Gebied 23: Bosgebied, bijzonder welstandsniveau	2	1
Gebied 24: Veenweidegebied, bijzonder welstandsniveau	7	3
<i>Totaal</i>	58	37

(*) De bewaking en toetsing van de bouwplannen in het gebied de Krijgsman vindt plaats in het kwaliteitsteam de Krijgsman.

Van de 58 unieke reguliere aanvragen, behandeld binnen de grote commissie valt 38% (22) binnen een door het Rijk aangewezen beschermd gebied. Van de 37 unieke vooroverleg plannen, behandeld binnen de grote commissie valt 38% (14) binnen een door het Rijk aangewezen beschermd gebied.

Van de 58 unieke reguliere aanvragen, behandeld binnen de kleine commissie valt ongeveer een 24% (14) binnen normaal welstandsgebied.